Milliyet

ÇOCUK

28 Eylül 198[illegible] 39 • 200 Lira
KDV Dahil

TÜRK TİCARET BANKASI
İŞBİRLİĞİ İLE HAZIRLANAN

VÜCUDUMUZ ANSİKLOPEDİSİ

16 SAYFALIK ÇİZGİ-ROMAN DERGİSİ

ÇOCUKLAR!...

Milliyet

KARDEŞ

OKURLARINA DERGİ İLE BİRLİKTE BEDAVA SİGNAL OKUL ETİKETİ VERİYOR

36 SAYFA BAŞTAN BAŞA RENKLİ

66. SAYI ÇIKTI

Bu Sayıda

- CAN İLE AFACAN
- ZIPZIP
- OYUN SAYFALARI
- ÖYKÜLER - ŞİİRLER

Bütün Bayilerde

TÜKENMEDEN ALINIZ!..

Milliyet
ÇOCUK
DERGİSİ

İmtiyaz Sahibi
AYDIN DOĞAN

Genel Müdür
MUHİTTİN KÂZIMOĞLU

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
MEHMET İLKORUR

Redaksiyon
HİKMET ALTINKAYNAK

Teknik Sekreterler
GAMZE BALTAŞ
NACİ ÖZDAĞLI

Satış Müdürü
NİYAZİ YEŞİL

İşletme Müdürü
ALİ NAZIM ONARAN

Teknik Danışman
YETKİN ALDİNÇ

Ofset Hazırlık
MEHMET YALAZI

28 Eylül 1987 ● Sayı: 39
● Yıl: 16

Adres:
Milliyet Çocuk Dergisi,
Milliyet Yayınları,
Prof. Kâzım İsmail Gürkan
Cad. No: 10 (34333) -
Cağaloğlu/İSTANBUL
☐ Telefonlar: 526 83 86 -
520 83 94 - 528 42 67
528 55 76
☐ Abone Koşulları: Yıllık
10.400 TL. Altı aylık: 5200 TL
☐ Abone ve Satış İçin
Başvuru: Milliyet Çocuk
Dergisi Satış Servisi,
Cağaloğlu-İstanbul
☐ Türkiye'de Satış Fiyatı:
200 TL.
☐ Kıbrıs'ta Satış Fiyatı: 250 TL.

BU HAFTA NE VAR NE YOK?

NASIL ÇALIŞIR?

☐ Motosikletlerin soluk soluğa okuyacağınız olağanüstü öyküsü...

SAYFA 8

MOBY DICK

☐ Herman Melville'in dünyaca ünlü klasiği Balina zor durumda...

ÇİZGİ-ROMAN DERGİSİ

☐ Büyük ilgiyle izlediğiniz çizgi- romanlar:

☐ Red Kit
☐ Tenten
☐ Şimşek Santrfor
☐ Ormanlar Kralı Robin
☐ Çılgınlar Ormanı

GÜNLÜK YAŞAMIMIZDAKİ BULUŞLAR

☐ Gözlükler...

Gözlük kullananlar kime teşekkür borçlu?

SAYFA 24

Öykü

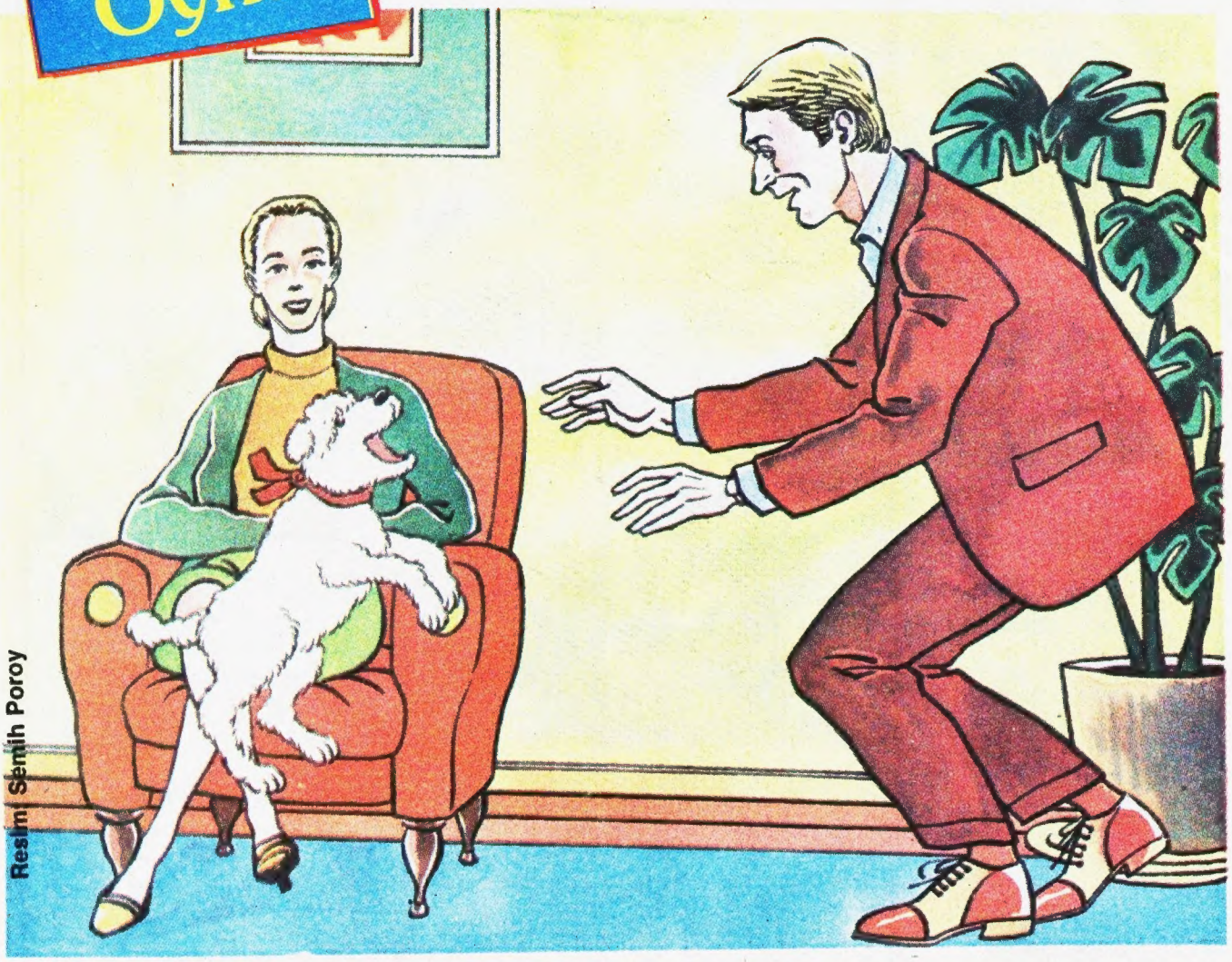

Resimi Semih Poroy

Sonunda mum gibi oldu...

Savaş Büke

AH kıvrak ah, ne gerek vardı bu kadar çene düşüklüğüne? Ne geldiyse başına geldiyse başına gevezeliğinden geldi işte... Ama ne bilecektim ki sen başına gelmeden bu işlerin böyle olacağını... İnsanlar bile bilmiyor ki iki susup bir konuşmayı, sen nereden bilecektin de az havlayacaktın, az hırlayacaktın?

Kıvrak köpek olmasına köpekti ama insanın ona köpek demeye dili varmaz... Gevezeliği dışında şahane bir yaratık. Kıvrık kıvrım tüyleriyle, devrik kulaklarıyla, kızılcıkı andıran minicik burnuyla, ağzıyla, gözüyle, kuyruğuyla bembeyaz bir yün yumağı adeta... Kaniş türünün en güzel örneği sanki...

Ama o havlaması yok mu o havlaması tüm ev halkını çileden çıkarıyordu işte... Sussun diye kulağını mı çekmediler, poposuna mı vurmadılar, tüylerini mi çekiştirmediler, neler yaptılar neler ama ı-ıh; huylu huyundan vazgeçer mi? Geçmedi... Vazgeçmeyince de sahibi Erdal Bey, ona cezayı kesti. Hem de yaman bir ceza: Sürgün! Eh, yine de pek öyle kötü bir sürgün sayılmaz. Bir dostlarına verdiler onu. Zaten Murat Beyler Erdal Beylere her gelişlerinden "şu Kıvrak'ı bize ver" diye yalvar yakar olurlardı... Hem de onun gevezeliğini bildikleri halde...

Sürgün yaramadı Kıvrak'a... Yeni sahiplerinin yüzüne bakmıyordu hiç... Bütün gün kapı arkalarına saklanıyor, odaya biri girdiğinde

yüzünü duvara çeviriyordu. Ev halkına ve hayatına küsmüştü iyiden iyiye. Uyku dışında durmadan havlayıp hırlayan; kapıları, pencereleri, duvarları, dolapları tırmalayan Kıvrak gitmiş, yerine sessizlik-hareketsizlik sembolü bir yaratık gelmişti.

Küskünlüğünü iyiden iyiye belli ediyordu yeni sahiplerine karşı. Kafasını okşamak isteyenlerin elini ön ayaklarıyla, önüne konan yemek kabını çenesiyle ittiriyordu. Açlık grevi yapan insanlar gibi yalnızca su içiyordu günde birkaç kez.

Eski evinde küçücük tıkırtılara kulak kabartıp sesin geldiği yöne doğru bir ok gibi fırlayan Kıvrak, silinip yok olmuş, yanında top atılsa tınmayan bir köpekçik gelmişti yerine.

Belki oyalanır diye videoya konulan, başrollerini köpeklerin oynadığı filmlere yüzünü çevirip bakmıyordu bile. Oysa eski neşeli günlerinde bu tür filmleri büyük zevkle izler hatta -belki inanmayacaksınız ama- arkadaşlarının sesini daha iyi duyabilmek için gidip ön ayaklarıyla televizyonun ses düğmesini bile açardı... Şimdiyse hemcinslerinin seslerini duymamak için evin içinde televizyona en uzak yer neresiyse oraya gidiyor, orada da ön ayaklarıyla kulaklarını tıkıyordu inadından!...

Erdal Beylerin kızıyken (onu genellikle "kızım" diye çağırırlardı) evdekileri sokak kapısının arkasında eteklerine, paçalarına sürtünerek, onları zıplayıp bellerine sarılarak uğurladıktan sonra, hemen pencereye koşar, onlara camdan -insanların el sallaması gibi- ayak sallardı. Pencereyi açıp "akşama gelirken çikolata getirin" demediği kalırdı bir tek... Akşama sahipleri çikolata almadan elleri boşta gelseler onları kapılarda karşılar, arka ayakları üzerine dikilip sağ ön ayağını onların ellerine doğru uzatıp -adeta tokalaşarak- hoş geldiniz derdi onlara güleryüzle... Sahiplerine kavuşmanın sevinciyle kahkahaya benzer sesler bile çıkarırdı...

Oysa şimdi yeni sahiplerine karşı böylesi davranışların zerresini bile göstermiyordu... Küskünlük, kırgınlık, mutsuzluk yüzünde cisimleşmiş gibiydi...

Kıvrak kız yeni evinde böyle hüzünlü günler yaşarken Erdal Beyler de onu özlemiyor değildi hani... Ama artık geri isteyemezlerdi, dostlarına karşı ayıp olurdu elbet... Köpek özlemini gidermenin yolu bir başka köpek edinmekten geçiyordu onlar için... Öyle yaptılar nitekim... Minik bir köpek aldılar. Kıvrak'ın yavrusu gibi bir şeydi, onun iki boy küçüğü! Ağız, burun, kulak, göz ve tüylerinin rengi aynı hemen hemen. Bir tek adı başka; bunun adı Topak. Topak maskara mı maskara, şeker mi şeker bir köpek, dünya tatlısı bir şey. Üstelik sessiz, üstelik sakin huylu... Eski yerinden, eski yurdundan ayrılıp buraya geldiği için hiç öyle küskünlük gösterdiği filan da yok... Yiyor, içiyor, hopluyor, zıplıyordu ölçülü biçimde ve yeterince yeni sahipleriyle oynaşıyordu abartmasızca...

Oysa öte yanda Kıvrak işi iyice inada bindirmiş, son iki gündür su da içmez olmuştu... Dahası bu ceza, bu sürgün, bu gurbet ona pek zor gelmiş olmalı ki içini çeke çeke ağlamaya da başlamıştı azar işiten minik çocuklar gibi... Murat Beyler baktılar ki olacak gibi değil, Kıvrak elden gidecek, geri götürdüler onu arabalarına bindirip... Eski evine götürüldüğünü sezinledi elbet... Bunun sevinciyle günlerdir ölü gibi hareketsiz duran kuyruğunu araba silecekleri gibi hızlı hızlı sağa sola sallamaya başladı... Sürgündeki kraliçe ülkesine dönüyordu kolay mı?...

Araba Erdal Beylerin bahçe kapısı önünde durduğunda kapının açılmasını beklemeksizin açık camdan fırladı şimşek gibi Kıvrak hanım. (kesin bilemiyorum ama, tahminim o ki, Kıvrak cam kolunu kendi çevirdi Murat Beye çaktırmadan...)

KUŞMAVİ KARDEŞ

Sulara yorgun aktığıma bakmayın
Gökkuşağıyla yitti uçurtmam

Kesildi martılarla
Çığlık çığlığa konuşmam

Dalgalarla boğulur oldu
Selâmım sevgim sabahım

Yüzerdim yüzmesine atlaya zıplaya
Balıklar gibi bu sularda
Bütün denizler Akdeniz gibi
Kuşmavi kardes olsa!

Hüsevin ALEMDAR

Eski sahipleri duyup da geldiğini anlasınlar diye de ölçülü biçimde peş peşe üç kez havladı. Eskiden olduğu gibi çılgınca, yüksek perdeden havlarsa, kabul edilmeyeceğini düşündü belki de kimbilir... Bahçe çimenlerinin üzerinde hopladı zıpladı, yuvarlandı, taklalar attı pencerede Erdal Beyleri görüverince... Erdal Bey, kızı, hanımı da kızlarını(!) karşıların da görünce hemen sokak kapılarına koşup açtılar... Kıvrak, kapı önünde zıp zıp zıplıyordu sevinçten... Neredeyse başını tavana çarpacaktı... Ev halkı "hoşgeldin" niyetine başını ve sırtını okşadılar onun... Hep birlikte içeri girdiler. O da ne? Salon kapısı önüne kıvrılıp yatmış bu minik köpek de neyin nesiydi böyle!... Kıvrak, Topak'ı görüverince tüm neşesi kaçtı... Tüylerinin ucuna kadar kıskançlık duygusu kapladı her yanını... Kızdı bir iyice, sinirlendi ve -insanın insanı tokatlaması gibi- gidip ön ayaklarından biriyle Topak'ın yüzüne esaslı bir tokat yapıştırdı. Sonra onu dişleriyle ensesinden tutup sokak kapısına doğru sürüklemeye başladı... Durumu Murat Beyler de hayretle izlediler...

Erdal Bey çekip aldı Topak'ı Kıvrak'ın ağzından... Güzelce de bir haşladı onu.

"Bana bak Kıvrak kız, hırçınlığı bırak. Bu evde Topakla kardeş kardeş birlikte yaşayacaksın. Beğenmezsen doğru geldiğin yere dönersin. Terbiyesizliğin âlemi yok..."

Söylenenlerin her kelimesini anladı sanki Kıvrak... Baktı ki olacak gibi değil, yumuşamak zorunda kaldı. Gitti, biraz önce attığı tokat için özür dilercesine ve birlikte yaşayacak oluşlarını kutlarcasına yaladı Topak'ın ağzını, burnunu, ensesini, boynunu...

Ne güzel şey şu dostça, kardeşçe yaşamalar... Ne güzel şey böylesi yaşamalara tanık olabilmek... Köpekler arasında olsa bile!...

Biraz da Gülelim

1001 BİLGİ

□ ABD'nin New York kentinde bulunan Birleşmiş Milletler binası çelikten yapılmıştır ve tam **"otuzdokuz"** katı vardır.

□ **"Otuzdokuz"** yıl içinde, dünya nüfusunun iki kat artarak 4.800.000 milyardan 9.600.000 milyara ulaşacağı tahmin ediliyor.

□ Sıvı bir metal olan civa **"otuzdokuz"** derecede katılaşır.

□ Avusturyalı ünlü besteci Joseph Haydn **"otuzdokuz"** yıl boyunca Prens Nicholas Ester'in sarayında müzik yönetmenliği yapmıştır. Ne yazık ki ünvanına karşın sarayda aynen bir hizmetkâr davranışı görmüştür.

□ Dünyaca ünlü hemşire Florans Nightingale, 1854 yılında başlayan Kırım Savaşı'nda yaralananların tedavisi için, **"otuzdokuz"** hemşireden oluşan bir sağlık grubuyla Türkiye'ye gelmistir.

□ 23 Temmuz bindokuzyüz **"otuzdokuz"** yılında Hatay'da yapılan bir törenle, Fransız bayrağı indirilmiş, Türk bayrağı çekilmiştir. Böylece Hatay, Türk topraklarına katılmıştır.

□ Dünyanın en uzun boksörlük mesleğini sürdüren Amerikalı Boby Dobbs'tır. 1875'ten 1914'e kadar **"otuzdokuz"** yıl boksörlük yapan Dobbs, rekorlar Kitabı'na geçmiştir.

Bizim diş macunumuz!

FLORAN Jel

Şimdi, Floran'dan süper bir Jel geliyor: Floran Jel!

Rengi süper! Mavi-beyaz. Tadı, kokusu süper! Çocuklar bayılacak!

Floran Jel, iki ayrı florürüyle dişleri hemen koruyacak, sonra koruyacak! Dişlerin çürümesini önleyecek!

Floran Jel! Süper!

Hemen Korur!

Sonra Korur!

R P M

Nasıl Çalışır?...

"Süper motosikletlerde dengeyi sağlamak için geliştirilen yeni

MOTOSİKLETLER

JAPONLAR, Honda CBX, Suzuki GSX1100 ve Kawasaki 21300 modelleriyle motosiklet piyasasında önde gidiyorlar. Bu modern motosikletler, tam 12 saniye gibi kısa bir süre içinde saatte 192 kilometrelik bir hıza ulaşabiliyorlar.

Süper motosiklet motorunun geliştirilmesi için yapılan araştırmalar sonucunda, motosikletler artık daha hızlı yol alabiliyorlar. Tabii bunun için de daha fazla güç gerekiyor. Valf (yakıtı silindirlere gönderen ve gazın dışarı çıkmasına yarayan alet) ve pistonun ağırlığı üzerinde birtakım gelişmeler kaydedildi.

Eskiden piyasada yalnızca tek silindirli motosikletler bulunurdu. Teknolojinin ilerlemesiyle, aynen arabalardaki gibi silindir başına 4 valf düşen, çok silindirli motosikletler yapılıyor. Örneğin Kawasaki Z1300'lerin altı silindirli motorlarında toplam 24 tane Valf bulunuyor. Tabii motorları böyle güçlü olunca da, Japon yarış motosikletleri, saatte 300 kilometrenin üstünde hız yapabiliyor.

Yarış motosiklerinden ayrı olarak, dünyadaki en hızlı motosiklet ünvanı, saatte 278 km hız yapan, Honda V65 Magna'ya aittir. 4 silindirli bu motosikletlerin 115 beygir gücünde toplam 16 valfı vardır.

Artık siperliklerin yeri de değiştirilmiştir. Önceden, siperlikler motorun altına yerleştirilir ve valflara çubuk ve tellerle bağlanırdı. Siperliklerin üst kısma yerleştirilmesiyle bütün bu kullanılan malzemelere gerek kalmadı. Böylece araç hafiflemiş oldu. Pistonlarda hem daha hafif hem de daha kısa oldu. Asıl ilginç olansa, motorların güçlenmesine rağmen, fazla ses çıkarmaması...

Kawasaki 2100 gibi yarış motosikletlerinin aynen arabalardaki gibi yakıt enjeksiyon sistemleri vardır. Tutuşturma sisteminin mekanik olduğu arabalardan farklı olarak, motosikletlerin tutuşturma sistemi elektroniktir.

Motosikletlerin frenleri de, pek çok modele hidrolik olarak çalışan disk frenleri takarak geliştirilmiştir. Böylece motosikletler daha güvenli olmuşlardır.

Hâlâ çözümsüz kalan sorunsa, yüksek hızda ve dönemeçlerde motosikletin dengesinin nasıl korunacağıdır. Aslında bu sorun motosikletin modelinden kaynaklanıyor. Motorların gücü ne kadar artarsa artsın, motosikletlerin biçimi yıllarca hep aynı kalmıştır. Hâlâ ters V harfi biçimindedirler, direksiyon da bu V harfinin tam ortasındadır. Sürücü motosikletin tam ortasında oturur. Vücudu dimdik durduğundan hava direncine neden olur.

Modern motosikletlerin ağır olması da önemli bir sorun oluşturuyor. Özellikle güçlü Japon süper motosikletlerinin geniş ve ağır motorları yüzünden motosikletin ön kısmının ağırlığı artmıştır. Bu

modeller. Sürücüsü motosikletin arka kısmına oturuyor. Ama dengeyi sağlıyor mu? Bu yeterli mi?"

nedenle yüksek hızda ve donemeçlerde aracın dengesi bozulabilir.

Bu arada motosikletlere tamamıyla yeni modeller bulunmaya çalışılıyor. İngiltere'de Quasar adında bir model geliştirildi. İki insanın içinde rahatça oturabildiği Quasar'lar hem dengeli hem de güvenli. Dikdörtgen biçiminde, üstü kapalı olan bu motosiklet türü hafif madenden yapıldığı için hem ağırlığı fazla değil, hem de sürtünme azalmış. Sürücüsü motosikletin arka kısmında oturuyor. Böyle olunca da ağırlık merkezi arka tarafa kaymış. Ön kısmındaki motorlar 40 beygir gücünde ve azami saatte 160 kilometrelik hız yapabiliyor. Quasarlar'ın oldukça gelişmiş manevra güçleri (yetenekleri) vardır. Ayrıca dönemeçlerde ve hız yaptığında dengesini rahatlıkla korur. Görünüşü, alışık olduğumuz motosikletlere benzemediği için, insanlar Quasarlar'ı kolay kolay benimsemeyebilirler.

Başka bir motosiklet modeliyse Difaziolar'dır. Bunların ön maşaları yataŷ durur ve tekerleğin merkezine bir dingille bağlıdır. Bu biçimi sayesinde Difaziolar dengelerini koruyarak, dönemeçleri dönüp, daha hızlı gidebilirler. Difaziolar Quasarlar'a oranla daha güçlüdürler. İşte bu iki yeni model geleceğin motosikleti olabilir.

"Motosikletleri çok sevdiğinizi biliyoruz. İçinde bulunduğumuz yüzyıl motosikletlerde de büyük gelişmeler ortaya koydu. Süper motosikletler, bilim ve teknolojide hızla ilerleyen Japon'ların yeni bir buluşu. Süper motosikletler..."

MOZAİK

● *Her mağaza alışverişi hızlandırmak için sürekli olarak satacağı eşyaları vitrininde göstermeye can atar. İşte alışverişi hızlandıran bir araç:*

SPOR MANKENİ

TÜM dünyada alışveriş etkin kılmak için neler neler oluyor. İşte bunlardan biri... İngiltere'nin en büyük spor malzemeleri satış merkezi olan **Lillywhites'** ın önünden geçen insanlar, vitrindeki acayip görünüşlü yaratığı görünce çok şaşırdılar. Bu garip yaratığa çok dikkatli bakınca, tam 11 spor dalının malzemesini birarada görebiliyorsunuz. Haydi bir de siz deneyin. Bakalım kaç spor dalının malzemesini bulabileceksiniz.

Unutanlar için biz de sıralayalım. Tepeden saat yönüne ilerleyerek: Atçılık, kayak, basketbol, boks, beyzbol, buz hokeyi, futbol, atletizm, golf, boks, tenis.

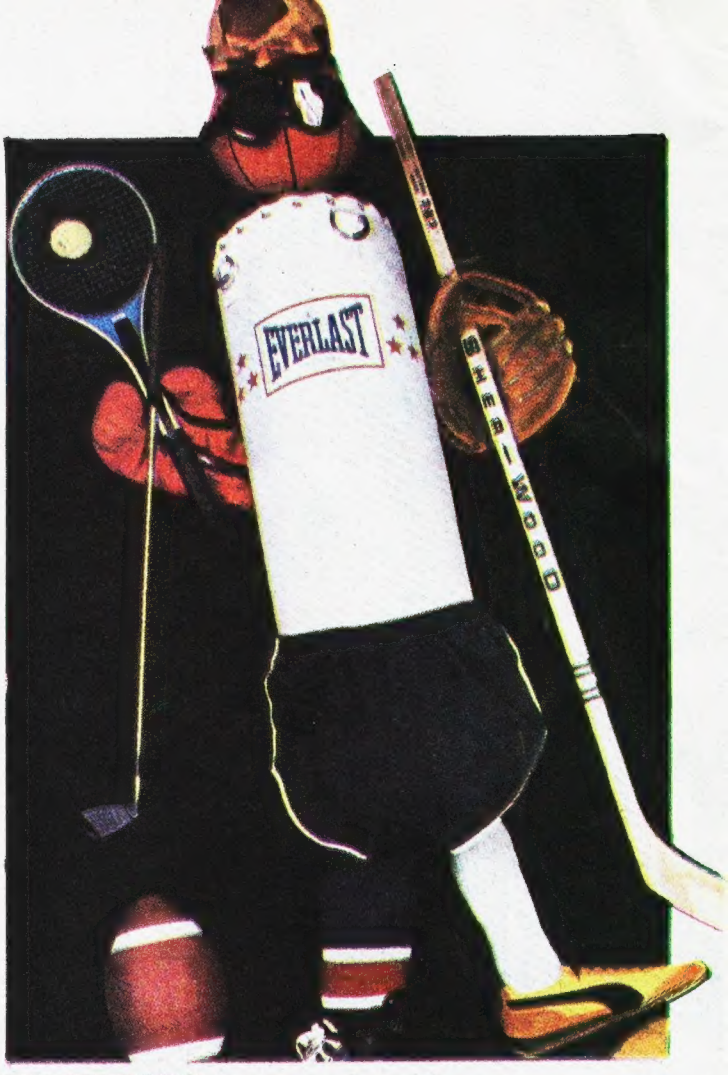

Balkabağı Yarışması

ABD'nin Virginia eyaletinde, 10-18 yaşları arasındaki çocukların katıldığı çok ilginç bir yarışma düzenlendi. Yarışmanın amacı, önceden içleri boşaltılan balkabaklarına sualtında değişik biçimler vermekti. Birinci olan 14 yaşındaki **Scott Coughlin** ve 13 yaşındaki **Christopher Blough** adındaki yarışmacılar, **balkabağı** oymanın ve ona ilginç biçimler vermenin oldukça zor olduğunu, hele bu işi sualtında yapmanın işleri iki kat daha zorlaştırdığını belirtiyorlar.

Elbette yarışmada başyapıtlar yaratılamıyor. Çünkü hem su buz gibi, hem de dalgıç eldivenleriyle iş yapmak çok güç. Ama önemli olan genç dalgıçların birlik içinde zevkle çalışarak, bir şeyler yaratmayı öğrenmeleri...

Ve Michael döndü...

Derleyen: Aylin Kırkan

KÜÇÜK dev adam 4 yılık bir aradan sonra yeniden döndü hayranlarına. Bu 4 yıllık ayrılıkla gerçekten de çok özletti kendisini bizlere. Ama öyle bir dönüş yaptı ki, **"Bad"** adını verdiği son albümüyle tüm listelerin birinci basamağına oturuverdi. Hem de uzun bir süre kalkmamacasına. Biz de bu dönüşün şerefine **Michael**'ı sizlere daha yakından tanıtalım istedik. Şimdi 29 yaşında olan **Michael** 29 Ağustos 1958'de **Indiana**'da doğmuş. Ailenin 5. erkek çocuğu olarak dünyaya gelen **Michael**, müziğe ilk olarak 9 yaşındayken, ailenin fertlerinden kurulu **"Jackson 5"** adlı grupta solist olarak başladı. İlk solo çalışmasını ise 1972 yılında **"Got To Be There"** ile yaptı. 1979 yılında yaptığı **"Of The Wall"** adlı albümü ile platin plak ödülü aldı. 1980 yılında **Jacksons** ile **"Triumph"**u doldurdu. Bu plakla da pek çok ödüller kazandı.

Ve 1982 Aralığı'nda Michael Jackson'ı Michael Jackson yapan plağı **"Thriller"**ı hayranlarına sundu. Bu plakla yalnızca Amerika'da 10 milyon satan **Michael**, yine aynı plakla dünya tarihinde en fazla satan albüm rekorunu da kırmış oldu. 1984 yılında Thriller albümündeki **"Billie Jean"**, **"Beat It"**, **"The Girl Is Mine"** 45' likleriyle listelerde 1 numara olmayı başardı. 1987 Temmuz' unda **"I Just Can't Stop Loving You"** adlı 45' liğini çıkarana kadar da müzik dünyasına kapılarını kapattı.

Şimdilerde **Michael**, geri dönüşünün zaferini sevenleriyle birlikte kutluyor. 4 senelik ayrılıktan sonra yeni albümü **"Bad"** ile son Amerika turneleri sırasında gördüğü ilgiden, hayranlarının kendisini ne kadar çok özlediklerini daha iyi anladı.

Balinanın boynu diyebileceğimiz yeri yoktur ki, oradan keselim. Kafa kesilince geminin arka tarafına çekildi ve fazla ağırlık yapmasın diye de birazı su içinde bırakıldı.

Herman Melville'in ünlü klasiği

Moby Dick

Ondördüncü Bölüm

"Yaşa aşçıbaşı baba. Vaaz da böyle olur işte."

"Ama işe yaramıyor konuşmam. Yine de itişip kakışıyorlar. Beni dinlemiyorlar bile Stubb efendi. Karınları tamamen doymadıkça da dinleyeceklerini sanmam. Doyunca hiç dinlemezler. Haydaa, mercan kayalıklarının altına uyumaya giderler."

"Haklısın galiba. Hadi son dualarını da et, ben de oturup yemeğimi bitireyim."

"Kardeşlerim. İsteğinizce gürültünüzü edin, tıka basa yiyin efendiler. Sonra da afiyetle patlayıverin. Geberin e mi!"

"Gitme aşçıbaşı. Balıklara sözün bittiyse gel Şöyle."

"Geldim efendim."

"Geldim efendim. Şu bifteğin pişme işine gelelim yeniden. Kaç yaşındasın sen babalık?"

"Biftekle ilgisi var mı bilmiyorum ama varım herhalde bir doksan küsur."

"Demek yüz yıla yakın yaşıyorsun, şu dârı dünyada ama bir biftek pişirmeyi bilmiyorsun?"

"Bir lokma daha yutan Stubb konuşmayı sürdürdü:

"Nerede doğdun, peki?"

"Bir yük gemisinin ambarında."

"Şimdi git aşçıbaşı, nerede doğdunsa oraya git ve bir daha doğ. Sonra da biftek pişirmesini öğren, yeniden gel."

Aşçı homurdanarak giderken durdurdu. Bir maşayla elindeki etten ona da tattırdı. Aşçıbaşı ağzını şapırdatınca da, **"aşçıbaşı"** dedi **"Sen hiç Hıristiyan kilisesine gittin mi?"**

"Bir kezinde önünden geçmiştim, Cape Town'dayken."

"Demek bir kez geçmekle böyle vaaz vermeyi öğrenebildin. Peki sen nereye gidersin, öldükten sonra yani?"

"Ben bir yere gitmeyeceğim, bir melek beni alıp götürecek." Yaşlı zenci bunları söylerken gideceği yeri gösterircesine yukarıya bakıyordu.

"Yukarıya, grandi çanaklığına mı çıkacaksın ölünce? Yahu yukarı çıktıkça havanın soğuduğunu bilmez misin?"

"Ben öyle bir şey demedim."

"Demedim ama yukarıyı da gösterdin. Yukarı tırmanmak zordur dostum. Kıvıramazsın bu işi, halat merdiven kullansan bile. Şimdi gelelim yine bifteğe. Kulaklarını açtın mı?"

"Açtım işte." Zenci her kulağını da Stubb'a çevirmek için başını sağa sola çeviriyordu.

"Şimdi aşçıbaşı, bundan sonra bana pişireceğin bifteğin şöyle bir közde tutar tutmaz hemen kaldıracaksın. O kadar! Hemen tabağa koyup, doğru buraya. Tamam mı? Yarın sabah balinayı doğrarken yanımızda ol da kanat uçlarını verelim turşu için. Kuyruklarının da salamurasını yapmayı unutma. Gidebilirsin... Nereye öyle selâm vermeden. Hah, şöyle, sabaha da balina köftesi istiyorum."

İhtiyar topallaya topallaya giderken söyleniyordu:

"Balinayı sen yiyeceğine, keşke balina seni yiyeydi. Bu adam köpek balığından daha köpek balığı vallahi."

İhtiyar aşçıbaşı, kendine akıllıca gelen bu son sözü söyler söylemez doğru yatağa gitti.

Stubb'un yediği balina yemeğinin uzun bir tarihçesi vardır. Üç yüz yıl kadar önce kuzey balinası dili çok aranan biryemekmiş. XIII. Henry zamanında bir aşçı, bir çeşit balina olan yunus balıkları için yaptığı sos yüzünden paraları cebe indirirmiş.

Yunus balıklarının kıyılmış etinden, bilardo büyüklüğünde yapılan köfteler bugün bile aranan bir yiyecektir. Balinanın bir yemek olarak tek kusuru fazlaca büyük oluşudur. Ama Stubb gibilerinin yanı sıra eskimolar da pek naz yapmazlar balina etini yemek için. Bir balina gemisinin Grönland'a bıraktığı bir iki İngiliz, yağları alındıktan sonra karada bırakılmış balina artıklarıyla aylarca geçinmişler.

Günümüz yiyecekleri arasında onu gözden düşüren yalnızca ağır oluşudur. Mideye verdiği ağırlığın yanı sıra pek de yağlıdır. Bizim ev balinamız olan ispermeçetin eti ise kaymak gibidir. Tereyağından bile yağlıdır ama ispermeçet yağını yemek isteyen gemiciler şöyle bir yol bulmuşlardır. Uzun gece nöbetlerinde gemide kaynayan ispermeçet yağının içinde peksimetlerini sokup çıkarırlar. Ben bile birkaç kez böyle yaparak pek güzel akşam yemekleri yemişimdir. Karadakiler, daha şimdi öldürülmüş bir

hayvanı, kendi ışığında yemekten hoşlanmayabilirler. Ama karadakiler öküz etini, öküzü öldürerek sağlamıyorlar mı? Bu öküzü öldüren adamı öküzler yargılarsa, herhalde adam asılırdı. Et pazarlarına gidip, ölmüş dört ayaklıları seyreden iki ayaklılara ne dersiniz? Bence, öbür dünyada, cılız bir papazı tuzladıktan sonra kıtlık günlerinde yemek için saklayan bir yamyam, kazları şişsin diye yere gömen ve ciğerlerini söküp kaz ciğeri ezmesini yalamadan yutan aydın ve uygar insanlardan hiç de fazla günahkâr sayılmayacak.

Balinalar yakalandıktan sonra o gece hemen parçalanmaz. Çünkü fazlaca uzun ve yorucu bir iştir. Ancak bütün gemicilerin kol güçleri bir araya geldiğinde başarılabilir. Bu yüzden gemiye balina bağlandıktan sonra herkes gidip yatar. Ancak çevrede bu geceki gibi köpekbalıkları varsa, sabaha balinayı bir iskelet olarak bulma şansınız da var demektir. Böyle durumlarda en iyi çelikten yapılmış balina kürekleriyle köpekbalıklarının kafalarına vurarak onların azgınlıkları önlenmeye çalışılır.

Stubb yemeğini bitirdikten sonra Queequeq ve öbür birkaç kişiyle güverteye çıkarak balina kesmekte kullanılan kalasları denize sarkıttılar. Sonra da uzun balina kürekleriyle köpekbalıklarının tek acı duydukları yerlerine yani kafalarına vurarak azgınlığı azaltmaya başladılar. Ustura gibi keskin olan kürekler balıkların başka yerlerini parçaladığında daha da azgınlaşıyorlardı. Yalnızca birbirlerinin bağırsaklarını yemekle kalmıyorlar, bir yay gibi kıvrılarak kendi bağırsaklarını bile yiyorlardı. Öyle ki bir yandan yuttukları bağırsaklar, öbür yandan karınlarından yeniden çıkıyordu. Denizciler köpekbalıklarının ölülerinin bile tekin olmadığını söylerler. Hatta, derisi yüzülmek üzere güverteye çekilen, ölmüş bir köpekbalığı, onun çenesini kapatmaya kalkan Queequeq'in elini koparıverecekti neredeyse.

"Bu köpek balık yarattı, Tanrıya yuf eder ben." diye bağırdı acıyla Queequeq. **"İster bizim Tanrı, ister Hıristiyan Tanrı. O Tanrı yaptı köpek balık, Tanrı değil, bir şeytan o."**

O gece cumartesiydi. Yani ertesi gün tatil. Hani tatilde çalışmak günah derler ya, bu günahı işlemekte balinacıların üstüne yoktur. Sabahleyin koca gemi dev bir kasaba dönmüştü. Önce koca kıca palangalar ve ağır makara grupları çanaklığa asıldı. Halatı da birçok karışık yerlerden geçtikten sonra bucurgata bağlandı. Alttaki kocaman makara balinaya doğru sarkıtıldıktan sonra elli kiloluk ispermeçet kancası buraya eklendi. Starbuck bir Stubb uzun kürekleriyle balinanın iki yan kanadı arasında bir delik açtılar. Deliğin çevresinde yarım daire şeklinde bir bölüm küreklerle kesildi ve kancanın ucu da bu deliğe geçirildi. Sonra, haydi bir türküyle, bütün balinaya doğru eğildi, eğildi, eğildi. Nerdeyse devrilecekti sanki. Tam o anda bir şaklama sesiyle gemi doğruluverdi ve ilk yağ tabakasını balinadan koparıp havaya yükseltdi. Bucurgat bu parçayı yukarı çektikçe balina da suyun içinde dönerek kabuğunu portakal kabuğu soyulur gibi bize veriyordu. Aşağıda yardımcı kaptanların düzgün kestikleri helezon şeklindeki yağ tabakası, üst ucu direğe varıncaya kadar geçilir. Geminin alt tarafında kalan ucuna ise, başka bir bucurgat kancası bağlanır. Kancanın biraz üstünden kesilerek, üstteki parça ayrılır. Şimdi iki bucurgat birden çalışmaktadır. Biri balinayı soymayı sürdürürken, öbürü de ilk yağ tabakasını büyük odaya indirir. Yağ odası denen burada, usta gemici elleri canlı ve kocaman yağ şeridini dürerler. İş böylece sürer gider. Gemiciler türkü söyleyerek bucurgatları çalıştırırlar, iki palanga yan yana çalışır, balina döndükçe döner, yağ odasındaki gemici baylar şeridi sarar, aşağıda denizde yardımcı kaptanlar boyna keserler, gemi gıcırdar durur ve gerginliği gidermek için de herkes arada bir küfreder, rahatlar.

Ve en sonunda bir emir duyulur:

SÜRECEK

Bilinmeyen yönleriyle

HAYVANLAR

Nalbant Kurbağalar

Brezilya'da yaşayan **"nalbant ağaç kurbağları"**, sığ sularda, yaklaşık 30 santimetre eninde küçük çamur kraterleri oluştururlar. Yumurtalarını kraterlerin içine bırakırlar. Böylece yumurtadan çıkan **kurbağalar,** aç balıklardan korunmuş olurlar.

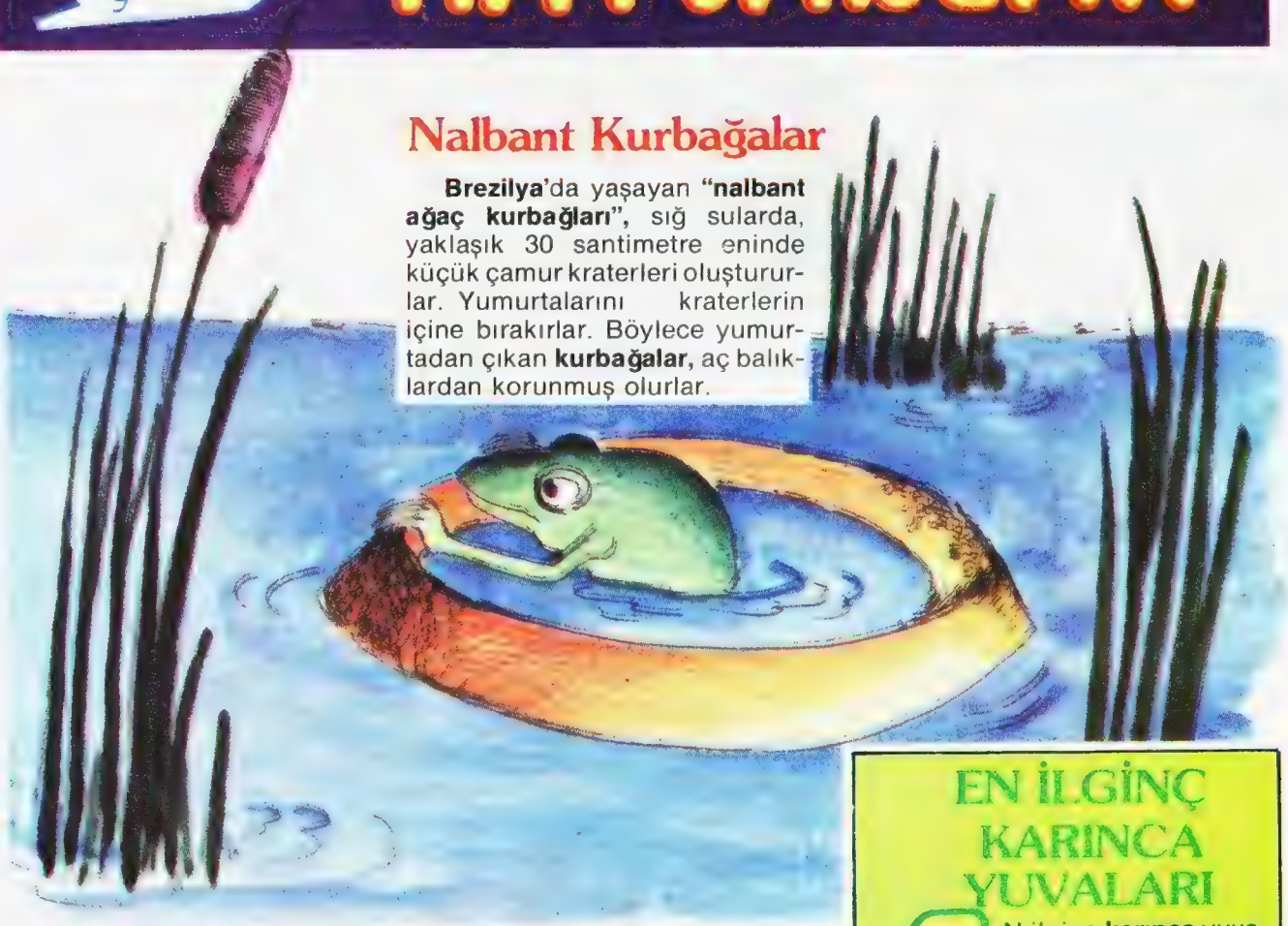

EŞEK ARILARI

KÂĞIT hamuru belki de ilk defa **eşek arıları** tarafından bulunmuştur. Bu arılar sürekli olarak beraberce çalışırlar. Özellikle çürümüş tahtaları çiğneyerek bir çeşit karton yaparlar. İşte yuvaları bunlardır. Bu yuvalar, alt kısmı açık, birkaç kat altıgen hücreden oluşur. Bu hücrelerde arıların larvaları (kurtçukları) yaşarlar.

Amazon **eşek arısının** yuvası, balçıktan yapılıp, bir ağacın dalına asılı durur. 1.7 metre uzunluğuna kadar olan bu yuvalarda pek çok çeşit **eşek arısı** barınır.

Bal arılarıysa yalnız yaşamayı seçmişlerdir. Balçıktan minicik küpler yapıp, her bir yumurtalarını bu küplerin içine yerleştirirler. **Bal arıları** yavrularının üstüne titrerler. Yavruları yumurtadan çıktıktan sonra aç kalmasın diye önceden küplerin alt kısımına **tırtıllar** depolarlar. Böylece yavrular yumurtalarından çıkar çıkmaz bu **tırtıllar** afiyetle yerler.

EN İLGİNÇ KARINCA YUVALARI

EN ilginç **karınca** yuvasını **"kırmızı küçük tahta karıncalar"**, yapar. Yaşlı bir ağaç gövdesinin üstüne yaklaşık 2 metre yüksekliğinde çalı çırpı yığarlar. Ayrıca kışın soğuk havalardaysa toprağın altına kadar uzanan yuvalarında barınırlar. Yaklaşık 1 milyon **karınca** ve yüzlerce **kraliçe karıncanın** yaşadığı karınca yuvalarına rastlanmıştır.

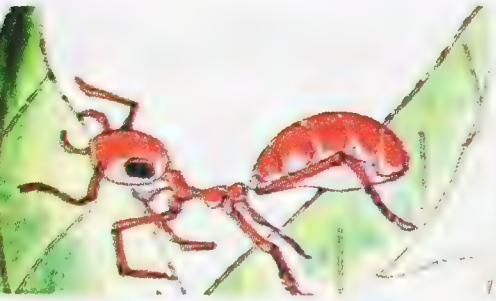

DOKUMACI KARINCALAR

ÇOÇUK **işçiler** Hindistan'da yaşayan **dokumacı karıncalar** tarafından kullanılır. Bu **karıncalar** yuvalarını, kahve yapraklarını ipek liflerıyle dikerek yaparlar. İki yaprağı birleştirmek için büyük çaba harcayan bu **karıncalar** için gerekli olan ipek lifini bu çocuk işçiler, yani **larvalar** dokurlar.

Karıncaların yine ilginç bir türü yuvasına **"oturma odası"** ekler. Yuvanın girişi **bekçi karınca** tarafından korunur. Böylece içeriye yabancıların girmeleri önlenmiş olur. **İşçi karıncalarsa** içeriye girmeden önce kapıyı duyargalarıyla (antenleriyle) çalmak zorundadırlar.

Uçan Kurbağalar

Uçan kurbağa yavruları için özel, küçük bir havuz yapar. **Anne kurbağanın** yumurtaları bıraktığı yer, su birikintisiyle çevrelenmiştir. Arka ayaklarıyla köpük tabakası oluşturana kadar suyu kabartırlar. Bütün bunları suyun üstünde, asılı duran bir yaprağın arasında yapar. Yavrular, yumurtalarından çıkıncaya kadar köpüğün büyük kısmı suya dönüşmüştür. Yavrular bu köpükle çevrelenmiş suyun içinde büyür. Yavrular, köpükler kayboluncaya kadar korunmalı bölgede büyürler.

Bilmece

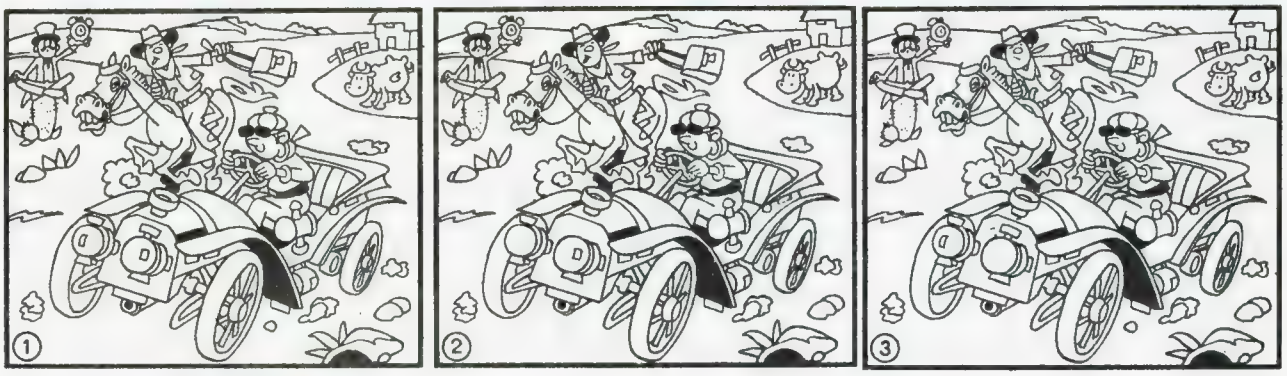

EKSİKLER: Birinci resme göre diğerlerindeki onar eksiği bulabilir misin?

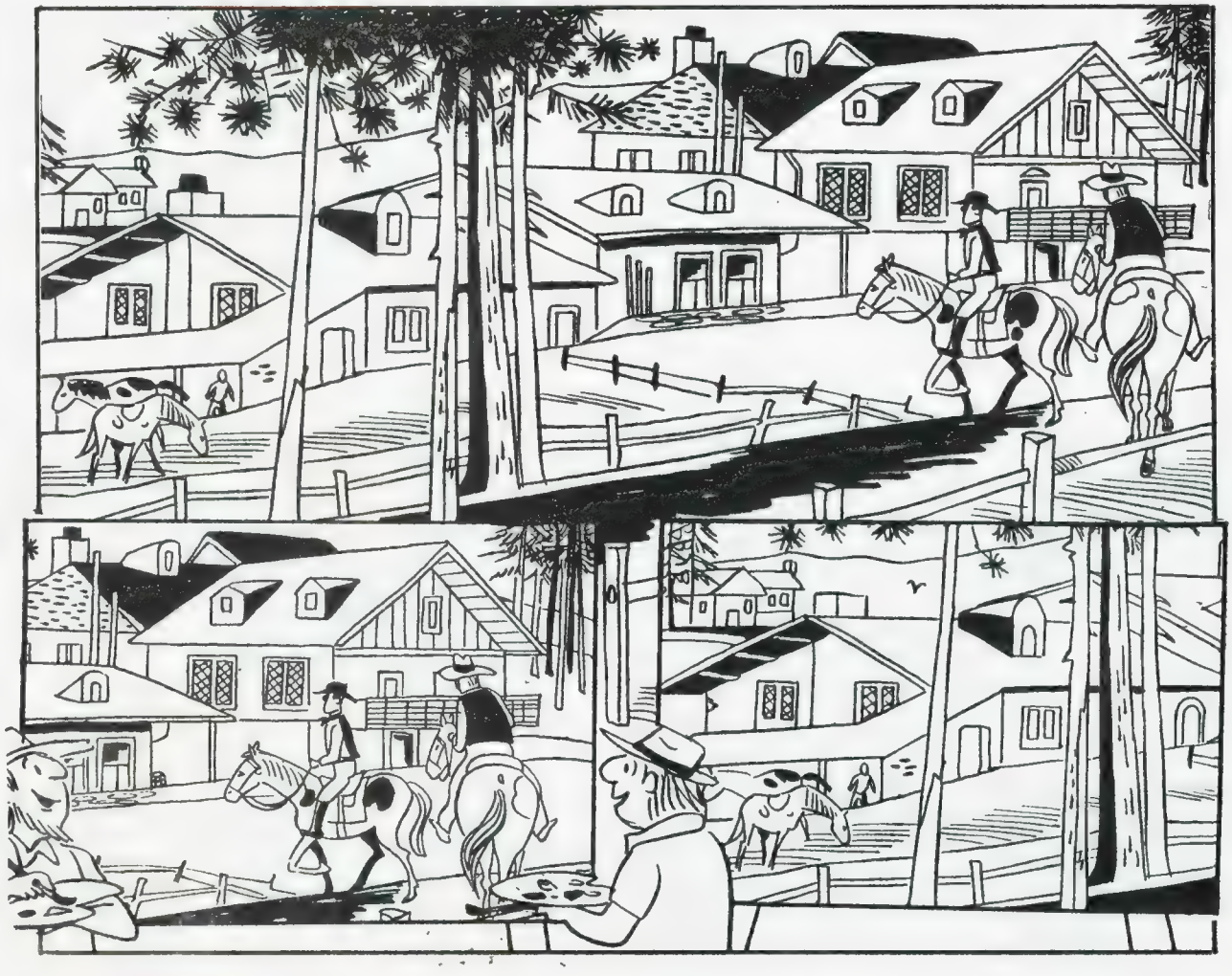

YARIŞMA: Kentte düzenlenen resim yarışmasını çizdiği bölümü en az eksikle çizen soldaki ressam kazanmış. Ancak ressamlar bazı ayrıntıları çizmeyi unutmuşlar. Ayrıca resimlere, fazladan bazı ayrıntılar eklemişler. Bu eksiklikleri ve fazlalıkları bulabilir misin?

Bulmaca

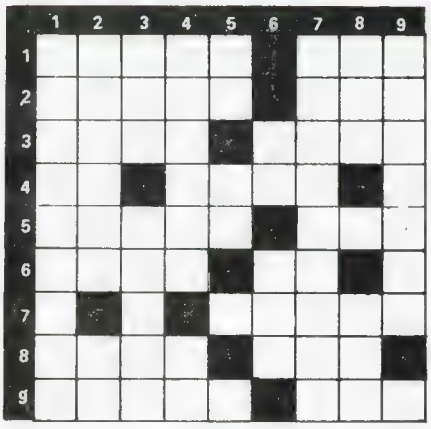

KARE BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1- Bir bitkinin üreme organlarını taşıyan, genellikle güzel kokulu, renkli bölümü - İnce dantel. 2- Bir işi isteklilerin arasından en uygun koşullarla kabul edene bırakma - Oy. 3- Adalet - Bir sinir hastalığı. 4- Mağara - Tespihağacıgillerden bir ağaç ve bunun parlak kırmızı renkte, sert kerestesi. 5- İsviçre'de bir göl adı - Bir tür çiçek. 6- Meyvelerin yenen kısmı - (tersi) Öğütülmüş tahıl. 7- Yatılan yer. 8- Yapıt - Bir mikroskop camı. 9- Bir tür giysi - Bir meyve.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1- Çamaşırı daha iyi temizlemek için iki yanını ele alıp birbirine sürüştürmek. 2- Hainlik etme - Bir şart eki. 3- Madenden, saksı biçiminde, içinde sarkan tokmağının kenarlara vurmasıyla ses çıkaran araç - Ayrı türler arasındaki birleşmeden doğan bitki ya da hayvan. 4- Öğe, unsur - Eski Mısır'da bir tanrı. 5- (tersi) İlave - En kısa zaman süresi. 6- Başlıca içeceğimiz - Bazı hayvanların tırnaklarına çakılan demir parçası. 7- Bir tür maymun. 8- Bir şeyin bulunduğu, konulduğu, yapıldığı uzay ya da alan parçası Fakat, lakin. 9- Ayakla işleyen makinelerde ayağın bastığı yer.

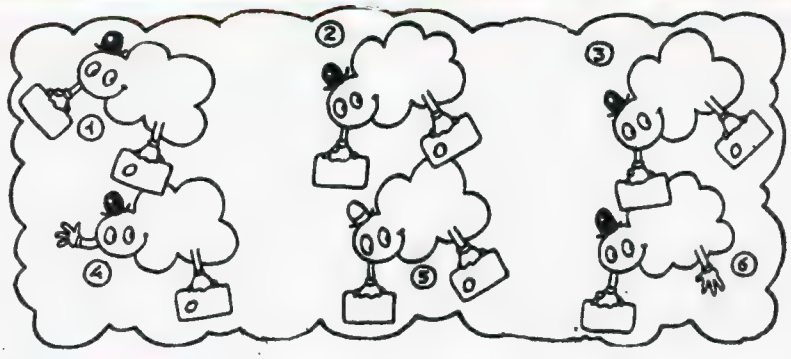

EŞLER: Birbirinin eşi iki bulutu bulabilir misin?

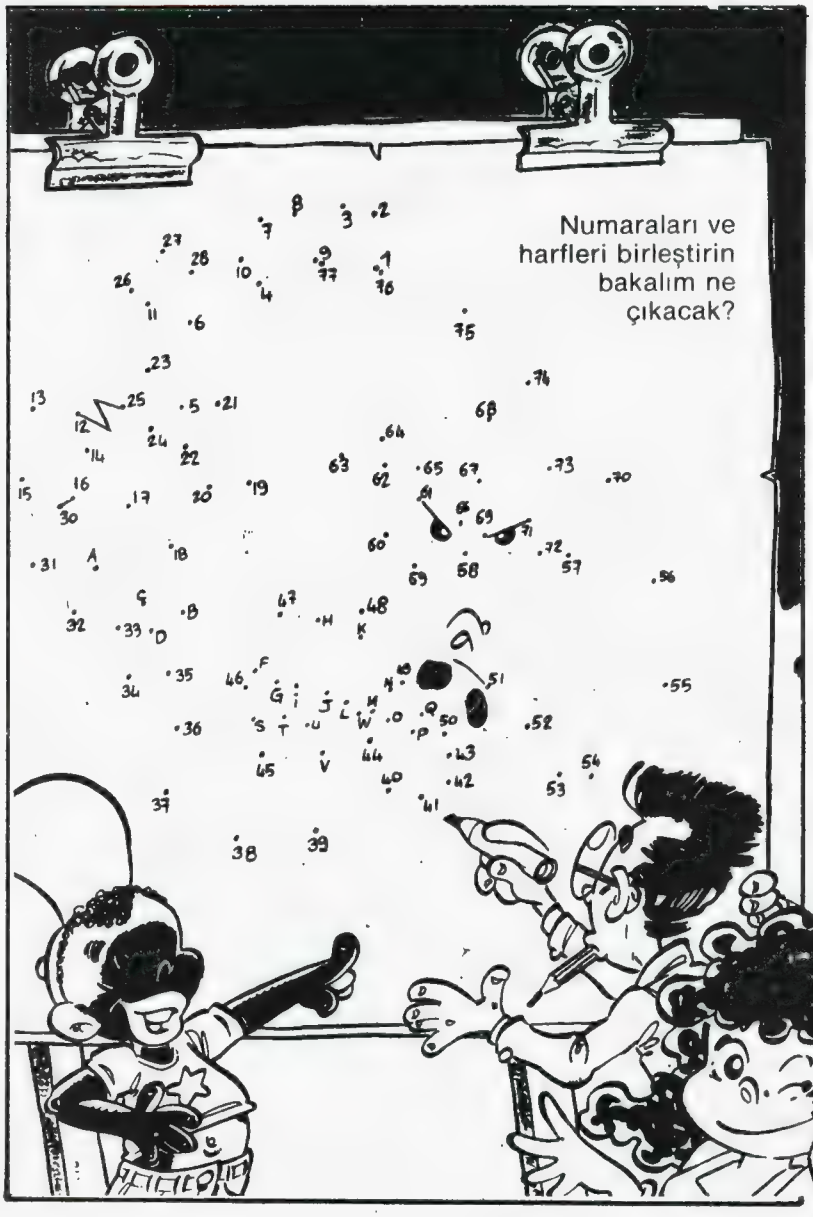

Bilmece

YANLIŞLIKLAR: Resimdeki yanlışlıkları bulabilir misin?

7 BENZER: Resimlerdeki yedi benzer şekli bulabilir mısın?

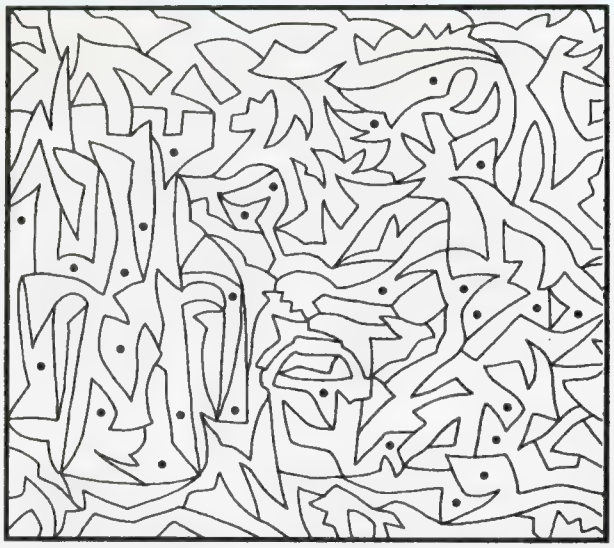

Noktalı yerleri boya, bakalım ne çıkacak?

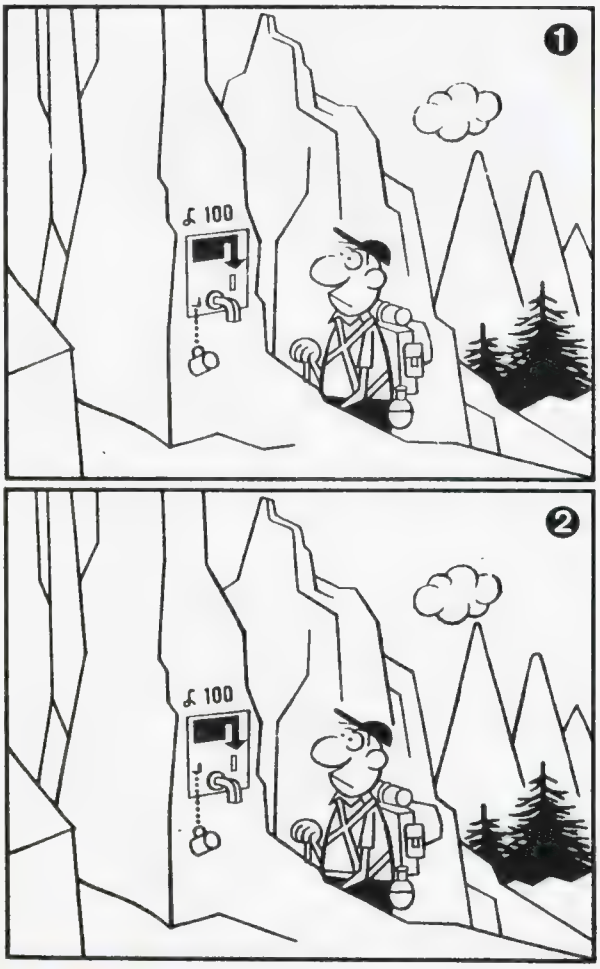

8 FARK: Resimlerdeki 8 farkı bulabilir misin?

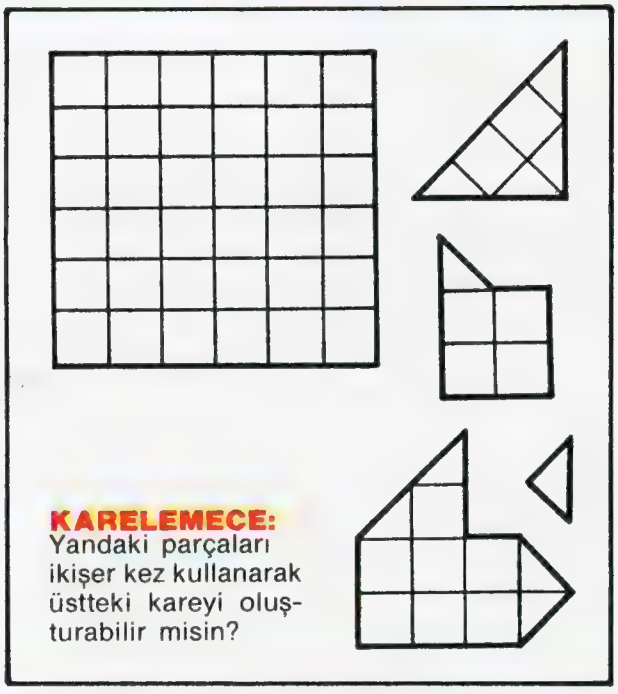

KARELEMECE: Yandaki parçaları ikişer kez kullanarak üstteki kareyi oluşturabilir misin?

GEÇEN SAYININ YANITLARI

KARIŞIK BİLMECE: Aynı giyinmiş iki kişi 2 ve 7. Üç kez çizilen şekil Üstteki pencere, solda çıtın altındaki şekil 11 numaranın cebi Uç yanlış Ağacın dalı, 6 numaranın elbisesinin kolu, 10 numaranın ayağı iki küçük fark ile aynı giyinen iki kişi Ayakkabı ve düğme farklarıyla 4 ve 7

7 BENZER: 1- Kadının kolyesi ile kemerin ucu 2- Ortadaki yaprak ile ağaçtaki şekil 3- Kuvetin sağdaki çeşmesinin üstü ile evin üstündeki şekil. 4- Kuvetin içinde sağdaki çizgi ile ağacın solundaki çizgi 5- Kuvetin soldaki çeşmesinin altı üstü ile şişenin kapağı 6- Lavabonun çeşmesinin altı ile arkadaki binanın damı 7- Lavabonun çeşmesinin üstü ile sağ alttaki binanın damı

HANGİLERİ? 1-4-5-7

KÜPLER: C

KARELEMECE:

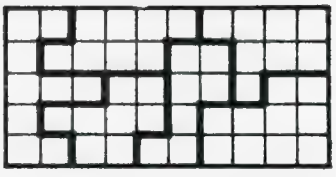

8 FARK: 1- En soldaki çıkıntının ucu. 2- Kazmanın solu. 3- Kazma sapının ucu. 4- İpin alt bölümü. 5- Adamın solundaki çizgi 6- En sağdaki çizgi. 7- Soldaki dörtgenlerin üstündeki çizgi 8- Dağcının tırmandığı tepede üstteki dörtgenin içi

EKSİKLER: İkinci resimde: 1- Anten 2- Kayak sopasının ucu 3- Pantolondaki çizgi 4- Ağacın solundaki çizgi. 5- Eskimo'nun eli 6- Ayakkabıların sağındaki şekil

Üçüncü resimde: 2- Berenin üstü. 2- Ağacın sol tarafındaki şekil 3- Antenin solundaki şekil 4- Ayakkabıdaki şekil 5- Yanan odunlar. 6- Eskimonun başının solundaki çizgi

Dördüncü resimde: 1 Bayrak direğinin ucu 2- Ağacın sağ alttaki yaprakları. 3- Beredeki çizgi 4- Kayakların ucu. 5- Kayak sopasının sağ ucu 6- Ayakkabıların altındaki şekil

AİLELER: A-2-Z, B-3-V, C-5-U, D-1-S, E-4-T

KARE BULMACA: Soldan sağa: 1- Karakoçan 2- Anakara 3- Ramazan 4- Ana Anane 5- Hakan-Ket 6 As-Ekol 7- Tık-Anı 8-La-il 9- Ertesi

Yukarıdan aşağıya: 1- Karahallı. 2- Ananos 3- Ramak 4- Aka-Abide 5- Kazan 6- Oran-İt. 7- Çanakkale 8- Neon. 9-Niyetli

MATEMATİK: Üstteki iki grupta da sayıların toplamı 100 Bu nedenle boş yere 15 yazılmalıdır

MOZAİK: A-6, B-4 C-1, D-7

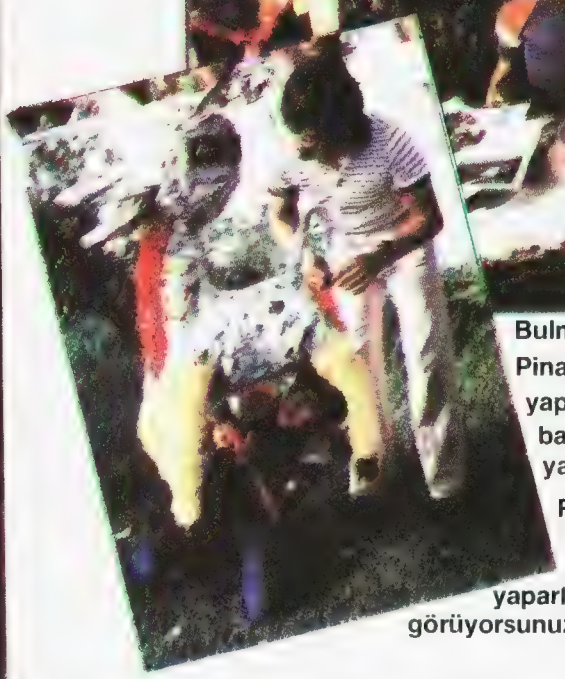

Bulmaro'ya Pinatasının yapımında babası da yardım etmiş. Resim de eşeğin gövdesini yaparlarken görüyorsunuz.

Bir yaşgünü partisinde Meksikalı çocukları yaptıkları yıldız Pinatayla oynarken görüyorsunuz. Meksikalı bir çocuk elindeki sopayla yıldıza dokunmaya çalışıyor. Gözleri kapalı olduğu halde nasıl oluyor da Pinatanın yerini bulabiliyor dersiniz? Çevresindeki arkadaşları ona hangi yöne gitmesi gerektiğini hep bir ağızdan bağırıyorlar.

YAŞGÜNÜ PARTİNİZ İÇİN OYUNCAKLAR İSTER MİSİNİZ?

BU kez size Meksikalı çocukların oyuncağı olan **Pinata**'nın nasıl yapıldığını öğreteceğiz. Ama biraz zaman ayırmanız gerekiyor. İsterseniz bizim Pinatamız **eşek** olsun. Siz bunu daha sonra kuşlar, aslanlar, tavuklar yaparak oyuncaklarınızı çeşitlendirebilir. İlk olarak önünüze gazete kâğıtlarını serin ve her birini 2.5 santimetre eninde parçalara ayırın ve büyükçe bir balon şişirip ağzını sıkıca bağlayın.

Sonra bir kapta, kâğıt hamuru yapmak için 2 fincan unu, 1 fincan kolayı, 1 fincan suyu karıştırın. Bu işlem bittiği zaman kâğıt hamurunuz hazır demektir. Gazete parçalarını önce kâğıt hamuruna sürüp, balonun üstüne yapıştırmaya başlayın. Yalnızca balonun ağzının çevresine yapıştırmayın. Gazete parçalarından 2-3 kat yapıştırın. Artık gazete parçaları yapıştırdığınız balonu bir gece kurumaya bırakın. Ertesi gün kâğıt hamuru sertleşmiş olacaktır

Kâğıtları ya da kartonları kıvırarak Pinata eşeğinizin ayaklarını ve öteki bölümlerini yapın. Eşeğinizin ayaklarını ve öteki bölümlerini yapın. Eşeğinizin başınızı yapmak için de ufak bir balona, eşeğin gövdesini yapmak için uyguladığınız işlemleri yeniden yapın.

Daha sonra bütün bölümleri gövdeye bantla sağlam bir biçimde yapıştırın...

Artık Pinatanız hazırdır. Bir de sakın krepon ya da renkli kâğıtlarla Pinatanızı süslemeyi unutmayın.

Ne kadar güzel bir eşek olmuş değil mi?. Ama Meksikalı arkadaşımız Bulmaro, bu Pinatayı yapmak için oldukça uğraşmışa benzer. Baksanıza bütün her yeri püskül püskül. Tam 3 saatte hazırlamış bu Pinatayı, üstelik kâğıt hamurunun kuruması için geçen süre bunun içinde değil. Bulmaro, sonunda Pinatasını bitirdiğinde, yüzünde bir zafer ifadesi belirmiş. Çünkü emek verdiği Pinatasıyla gurur duyuyor, ne de olsa el emeği göz nuru.

Okurdan Okura

BABACIĞIM

Eğer sen olmasaydın
Kim okşardı saçımı?
Kim para verirdi bize
Eğer sen olmasaydın
Kime naz ederdik biz
Nasıl sevinirdik biz
Babacığım sen olmasaydın
Güler miydi yüzümüz?

Serpil ÖNAL

DÜŞÜNDÜĞÜM EV

Düşündüğüm ev yemyeşil, ağaçlar içinde
Ağaç dallarında kuşlar cıvıl cıvıl mutlu
Her yanı kedi, köpek, tavşan dolu

Düşündüğüm ev kentte, kasabada veya köyde
Günlük, güneşlik
Herkes mutlu

Yakınlarında bir akarsu
Kenarında ceylan, kuzu
Her canlı mutlu

Sami KURUMLU

Aslı Meral, KDZ Ereğlisi

Vahit Tuna, Edremit

Mektup Arkadaşı

HAKAN YETMEZ: 13 yaşındayım. Ortaokul 2'ye geçtim. Özel zevklerim futbol ve basketbol oynamak, müzik dinlemek ve televizyon seyretmektir. Yaşıtım olan kız ve erkek arkadaşlarla yazışmak istiyorum. Adresim: Anafartalar Cad. Aşıkpaşa Mah. Ufuk Apt. N0: 6/17

KIRŞEHİR

PELİN BUYURAN: 1973 Gaziantep doğumluyum. 14 yaşımdayım. Özel zevklerim arasında basketbol, tenis oynamak; televizyon izlemek, bulmaca çözmek ve yürümek başta gelir. Beşiktaşlıyım. Yaşıtım olan Türkiye'nin her yöresinden kız arkadaşlarla mektuplaşmak istiyorum. Adres: Yenihâl Karşısı No: 33/C Buyuran Eczanesi

GAZİANTEP

Bu bizim sayfamız ...
Şiirlerinizi, karikatürlerinizi
resimlerinizi, fıkralarınızı
kendi fotoğraflarınızla
birlikte bekliyoruz

YALNIZ KİTAP

Yalnız kalmış ağlıyordu
Neden diye sordum
Okusunlar isterim beni
Okusunlar beni okusunlar

Kara kara düşündüm
O da benimle düşündü
Güzel mi, güzeldi
Şirin mi, şirindi

Fıkra, masal, bilmece
Binbir türlü resimler
Masmavi denizler
Yemyeşil bitkiler

Okudum onu
Sevindi kendi kendine
Teşekkürlerini sundu bana
Okusunlar istedim beni bir gün

Deren ERKAN

MEHMET EMİN AKYEL: 11 yaşındayım. Özel zevklerim arasında pul ve peçete koleksiyonu yapmak başta gelir. Ayrıca sporla da ilgilenirim. Benimle aynı zevkleri taşıyan ve yaşıtım olan arkadaşlarla yazışmak için adresim: Yıldıztepe Mah. 85 Sok. N0: 11
Nazilli/AYDIN

MURAT KILIÇ: 15 yaşında lise 1. sınıf öğrencisiyim. Özel zevklerim arasında futbol oynamak, yerli ve yabancı müzik dinlemek, kitap okumak ve yüzmek başta gelir. Yaşıtım olan kız ve erkek arkadaşlarla yazışmak için adresim: Güzelçay Mah. Okul Sok. N0: 54
İSKENDERUN

SEÇİL TEZEL: 8 yaşındayım. Özel zevklerim resim yapmak, oyun oynamaktır. Arkadaşlarımla yazışmak için adresim: Hoşnudiye Mah. Nayman Sok. N0: 5 Kat. 2
ESKİŞEHİR

MERAL MUTİ: 14 yaşındayım. Özel zevklerim arasında resim yapmak, müzik dinlemek, bisiklete binmek ve spor yapmak başta gelir. Yaşıtlarımla yazışmak için adresim: İhsaniye Mah. Dilek Sok. N0: 12
BURSA

Bahar Abla

Değerli Bahar Abla,
Sizden ABD, İngiltere, Kanada, Hollanda, Kuveyt, Suudi Arabistan konsolosluklarının adresini rica ediyorum.
Murat Çelik/Yalova

Sevgili Murat,
Bu adresleri neden istediğini doğrusu merak ettim. Aralarındaki diplomatik ilişki tamsa ve bir sorun yoksa iki ülke birbirlerinin başkentinde en üst düzeyde büyükelçiliklerin bir alt düzeyindeki temsilciliklerdir. Sözünü ettiğin ülkelerin tümünün Ankara'da büyükelçilikleri var. Bir bölümünün hem İstanbul hem de İzmir'de konsoloslukları bulunuyor. Bir bölümünün yalnız İstanbul'da konsolosluğu var ya da hiç yok. O yüzden ben sana Ankara'daki büyükelçiliklerin adreslerini veriyorum.
Sevgilerimle,

ABD Büyükelçiliği: Atatürk Bulvarı 110, Kavaklıdere-Ankara
İngiltere Büyükelçiliği: Şehit Ersan Cad. 46, Gaziosmanpaşa Çankaya-Ankara.
Kanada Büyükelçiliği: Nenehatum Cad. 75, Gaziosmanpaşa-Ankara
Hollanda Büyükelçiliği: Köroğlu Sok. 16, Gaziosmanpaşa-Ankara
Kuveyt Büyükelçiliği: Cinnah Cad. 88/3-4, Çankaya-Ankara
Suudi Arabistan Büyükelçiliği: A.Cevdet Sok 18, Çankaya-Ankara

Sevgili Milliyet Çocuk, bu mektubu Bahar Abla'ya yazıyorum.
Sevgili Bahar Abla,
Ben 11 yaşında bir çocuğum. Hayvanları çok seviyorum. Sokakta bir kedi veya köpek görsem hemen eve alıyorum ama annem onları dışarı atıyor. Ne yapabilirim?
Aziz Zambak

Sevgili Aziz,
Hayvanları sevmen beni çok memnun etti. Ne yazık ki bizim ülkemizde sokaklarda pek çok kedi, pek çok köpek var. Gördüğün her kediyi, her köpeği eve almaya kalkışırsan ve annen de buna sesini çıkarmazsa günün birinde evde size oturacak yer kalmaz. Eviniz uygunsa anneciğini bir kedi veya bir köpek almaya ikna edebilirsin sanıyorum. Yalnız kedi, köpek beslemek öyle sanıldığı gibi kolay bir iş değildir. Karınlarını doyurmak, temizlikleriyle ilgilenmek, terbiye etmek, her gün belli bir süre gezdirmek, oynamak gerekir. Bütün bu işleri yapmadan, kuru kuruya "ben hayvanları seviyorum" demek olmaz. Sen yapmazsan bu işler annene kalır.
Sevgilerimle,

GÖZLÜKLER

GÖZLÜĞÜ ilk bulan kişi, kesin olmamakla birlikte 1286 yıllarında **İtalya**'nın **Pisa** kentinde yaşadı ve gözlüğüyle çalışan bir zanaatkârdı. Ama hiç kimse adını bilmiyor. Bunları da **Friar Giordano** adında bir papazın 1306 yılında Floransa'da verdiği bir vaaz sayesinde öğrenebildik. **Friar Giordano, gözlüğün** bulunmasından bu yana, 20 yıl geçtiğini ve insanlığın en gereksinim duyduğu bir aletin bulucusuyla kendisinin konuştuğunu bu vaazında ileri sürmüş. Bize de bu bilgiler papazın vaazını kaleme alan hayranlarının yardımıyla geçti.

Buluşun sahibi herhalde gözlüğün yapılış yöntemini kendine sakladı. Belki de buluşundan en kolay para kazanmanın yolunun bu yöntem sayesinde olacağını düşündü. Ama düşündüğü gibi olmadı. **Gözlüğün** nasıl yapıldığı ortalığa yayılmıştı bile. Çok değil, 1300 yıllarında, Avrupa cam sanayisinin merkezi durumunda olan Venedik'teki zanaatkârlar gözlük yapmaya başlamışlardı. Önceleri **gözlükler** yalnızca uzağı göremeyenler için yapıldı. Kısa mesafeyi göremeyenlere göre olan çukur lenslerin yapılışıysa, 15. yüzyılın sonlarına rastlar.

İnsanların okumasına ve çalışmasına devam etmesini sağlayan en büyük yardımcılar **gözlüklerdir.** Gözlerinden rahatsız olup çabuk yorulanlar, artık gözlükleri sayesinde okumayı bırakmak zorunda kalmıyorlar. **Gözlüğü,** bir çift yeni göze benzetebiliriz. Herkes böylesine değerli bir gereksinim duyulan bir şeyi bulan kişinin onurlandırılması gerektiğini düşündü. Geçen yüzyılda **Floransa'** daki bir kiliseye, hiçbir zaman kim olduğu anlaşılamayacak olan bulucuyu onurlandırmak üzere bir anıt dikildi.

Araştırmacılar bütün söylentileri ve hikâyeleri bir kenara itip kayıtları yeniden gözden geçirdiler. Yine adını öğrenemedikleri bulucunun yaklaşık 700 yıl önce **Pisa**'da yaşamış olduğu kesinleşti. Bir araştırmacı, **"Bütün dünya kullandığı gözlükler için kime teşekkür edeceğini bilmeden takıyor"** diye belirtti.

Gözlükler, Çin'de kullanılmaya ancak 15. yüzyılda başladı. Ama burada çok daha önceleri bazı Çinli hâkimler, gri renkli kuvarslardan yapılmış gözlük benzeri bir şey takıyorlardı. Yalnız bunların takış amacı daha net görmek değildi. Edinilen bilgiye göre bu gözlükler, bazı kanıtlar hâkime bildirildiğinde gözlerindeki ifadeyi saklıyordu.

ÇÖPLER SONUNDA BİR İŞE YARAYACAK MI?

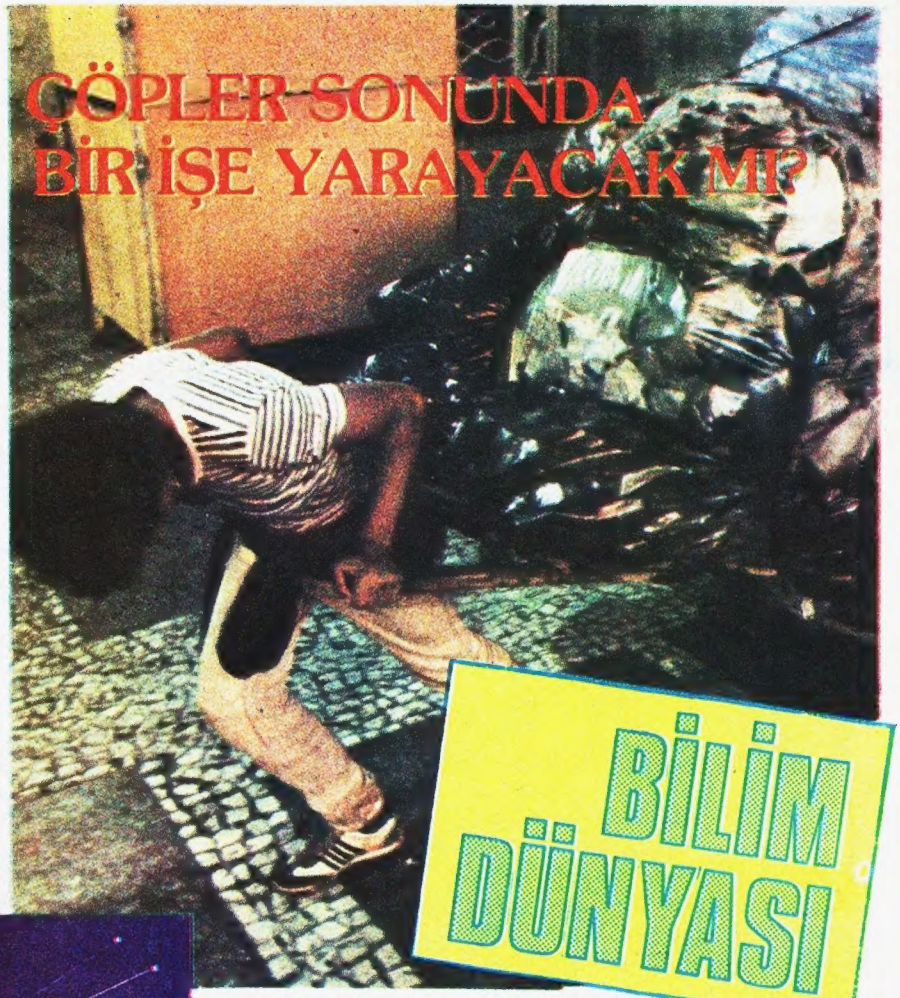

BİLİM DÜNYASI

ÇÖP boşaltılan alanlarda milyonlarca mikrop üretiğini herhalde tahmin edebiliyorsunuz. Çevre kirliliği üzerinde araştırma yapan bir grup çevre bilimci, bu mikrop yuvalarından kurtulmanın yollarını arıyorlar. Dahası bu çöp yığınlarının bir yolunu bulup işe yarar hale getirmeye çalışıyorlar.

ABD'nin **New Jersey** eyaletindeki **Enerji Bilimleri Ensitüsü,** doğal gazın ana maddesi olan **metan gazına** dönüştürüyor.

Enerji mühendisi **Douglas Nielsen'**nin verdiği bilgiye göre çöp yığınlarının içinde metan bakterisi adı verilen mikroorganizmalardan bol miktarda bulunuyor. Bu maddeler çevreye sürekli **metangazı** yayıyorlar. Eğer bu gaz kuyularda toplanabilirse, evlerin ve fabrikaların enerji gereksinimleri karşılanabilir. Dünyada her gün milyonlarca ton **çöp** atıldığını düşünürsek, enerji açığının büyük ölçüde azalacağını söylemek abartma olmaz.

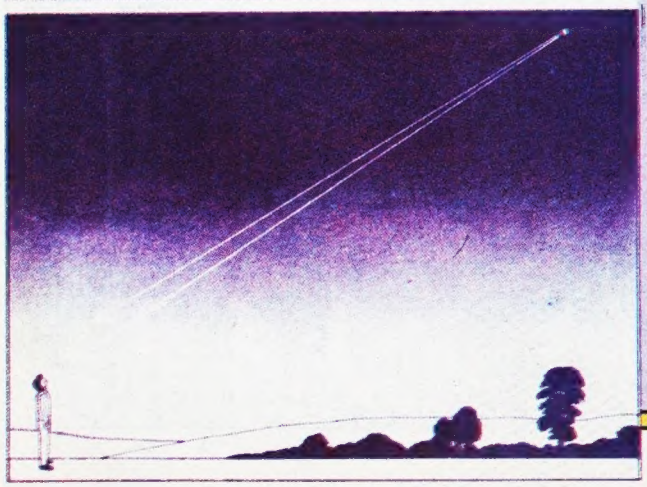

Bilim Adamları da "Çift" Görebilirler!

Uzay bilim adamları, bazen uzay cisimlerini çift görürler. Sanmayın ki teleskoplarında arıza vardır. Bir cismin iki görüntü olarak belirmesinin nedeni, uzak bir galaksinin uzay cisimlerinden yayılan ışığı kırmasıdır. Aslında ışık, düz bir doğrultuda yol alır. Ama bazen çok yoğun yerçekimi alanıyla karşılaşıyor. Bunun sonucunda da insanlar çok rahat yanılgıya düşüyorlar.

Bu olayı ilk kez 1919 yılında **Albert Einstein,** "Güneş tutulması" sırasında gözlemiştir. Daha sonra, 1979 yılında araştırmacılar teleskopla birbirine benzer iki uzay cismini incelerken, bunların ikiz kardeş gibi benzer olduklarını gördüler. Bu durumdan kuşkulanan araştırmacılar iki görüntünün bir yanılgı olduğunu ve uzak bir galaksinin yerçekimiyle tek bir cismin ışığının kırılması sonucu ortaya çıktığını ortaya çıkardılar. Gözlemcilere göre bazı cisimler üç görüntü olarak da gözükebiliyor.

Uzay üzerine olan bilgilere, insanoğlu her geçen gün bir yenisini daha ekliyor. Kimbilir ilerde hangi gerçekler su yüzüne çıkacak?...

HAFTANIN TARİHİ

HAZIRLAYAN:
MÜMTAZ ARIKAN

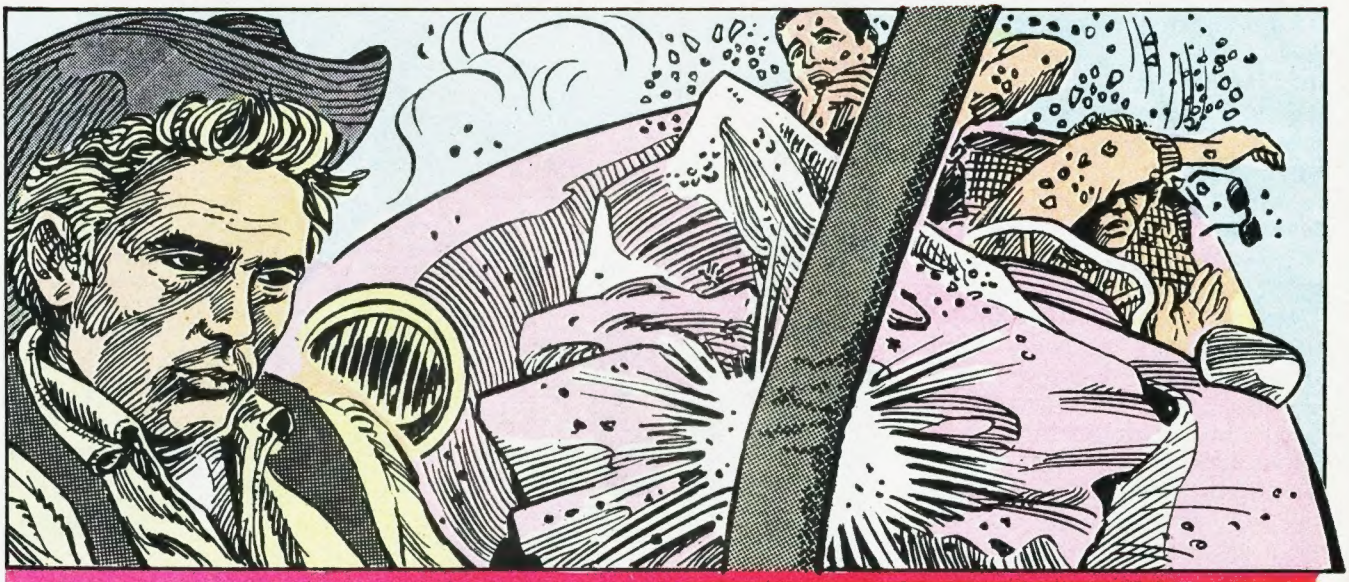

UNUTULMAYAN JAMES DEAN..

30 EYLÜL 1955'TE, ÜNLÜ SİNEMA OYUNCUSU JAMES DEAN (CEYMİS DİİN), 25 YAŞINDA ÖLMÜŞTÜ. MESLEK YAŞANTISINA TİYATRO AKTÖRÜ OLARAK BAŞLAYAN DEAN, YÖNETMEN ELIA KAZAN'IN STEINBECK'TEN SİNEMAYA UYARLADIĞI "CENNET YOLU" İLE İLK FİLMİNİ ÇEVİRMİŞTİ. ONUN ARDINDAN ANCAK İKİ FİLMDE DAHA OYNIYABİLDİ: "ASİ GENÇLİK" VE "DEVLERİN AŞKI".. BU ÜÇ FİLM, JAMES DEAN'İ SİNEMANIN UNUTULMAZLARI ARASINA SOKMAYA YETMİŞTİ. BİR ARKADAŞIYLA BİRLİKTE, LOS ANGELES YAKINLARINDA OTOMOBİL YARIŞINA KATILDIĞI SIRADA, AŞIRI HIZ NEDENİYLE BİR DİREĞE ÇARPARAK YAŞAMINI YİTİRMİŞTİ.

OZAN NEDİM'İN ÖLÜMÜ!.

2 EKİM 1730'DA ÜNLÜ DİVAN EDEBİYATI OZANI NEDİM, 49 YAŞINDA ÖLDÜ. ÖNCELERİ ÖĞRETMENLİK YAPAN NEDİM, 1713'TEN SONRA, ŞİİRLERİYLE NEVŞEHİRLİ DAMAT İBRAHİM PAŞA'NIN DİKKATİNİ ÇEKEREK ONUN KORUMASI ALTINA GİRMİŞTİ. NEDİM, GENELLİKLE, LÂLE DEVRİ'NDEKİ RENKLİ VE EĞLENCELİ YAŞANTIYI DİLE GETİREN ŞİİRLERİYLE TANINMIŞTI. İŞTE ONDAN BİR DİZE: "Erişti nev-bahar eyyamı, açıldı gül-ü gülşen Çerağan vakti geldi, Lâle-zarın didesi ruşen". PATRONA HALİL AYAKLANMASI'NDA, ARANMAKTAYKEN, KAÇMAK İÇİN ÇIKTIĞI BİR DAMDAN DÜŞEREK ÖLMÜŞTÜ!.

KISA KISA..

* 28 EYLÜL 1891'DE, "MOBY DICK" ROMANINI YAZAN HERMAN MELVILLE ÖLDÜ.
* 29 EYLÜL 1790'DA, KAYITLARA GEÇMİŞ EN ESKİ BOKS MAÇI İNGİLTERE'DE YAPILDI.
* 1 EKİM 1914'TE, KANUNİ DEVRİNDEN BERİ SÜREN KAPİTÜLASYONLAR KALDIRILDI.
* 3 EKİM 1929'DA, BİR GÜNEYDOĞU AVRUPA ÜLKESİNE "YUGOSLAVYA" ADI VERİLDİ.
* 4 EKİM 1814'TE, ÜNLÜ FRANSIZ RESSAMI JEAN FRANÇOIS MILLET DOĞDU..

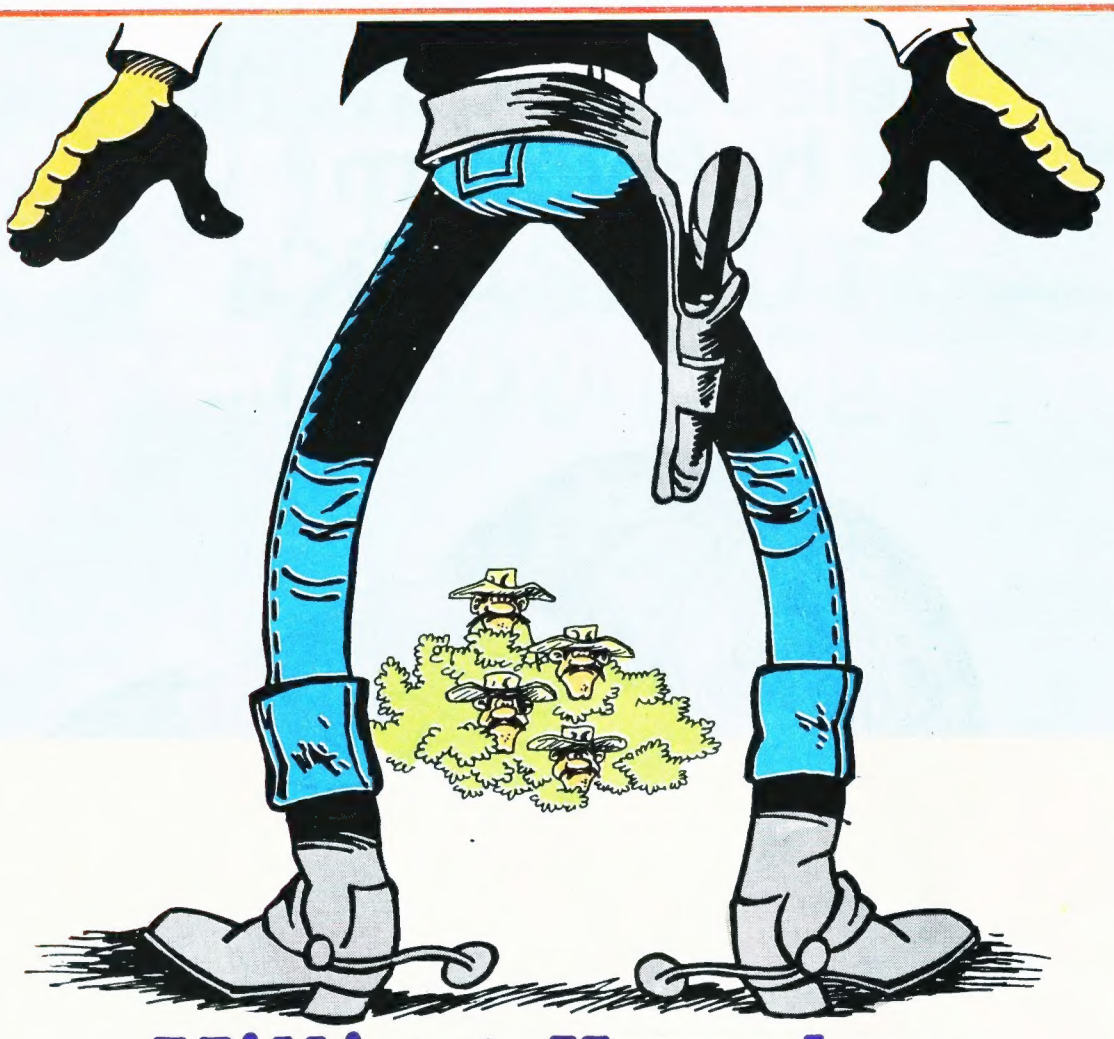

Milliyet Yayınları
RED KİT'in
Olağanüstü Serüvenlerini
Sunuyor:

Yeni Albüm:
CALAMITY JANE

Milliyet YAYINLARI
Prof Kâzım İsmail Gürkan Cad. No: 10 Cağaloğlu-İSTANBUL
Telefon: 520 83 94 - 528 42 67 - 526 83 86 - 528 55 76

Geleceğe güvenle bakıyorum TÜRKBANK'a güveniyorum...

"İKİNCİ ADRESİNİZ"

TÜRK TİCARET BANKASI
TÜRKBANK